

um forstjóra á landsfyrirsitingini, og tað sigst, at Marita Petersen lögmaður hevur ætlað fiskivinnustjóranum hetta starv. Eisini sigst, at hon á landsstýrisfundi royndi at fáa hann settan í hetta høga starv, men hinir samstarvsmenninir vóru so frægir, at teir lótu sær ikki hetta óreglusemi lynda. Hugsio tykkum skilið úti í landsstýrinum, um hetta er rætt, at lögmaður ætlaði at seta landsins hægsta embætismannuttan so frægt sum at lýsa starvið leyst? Mutlaði onkur svans? Hvi skuldu hinir skrivstovustjóramir forfjónast? Hava teir svansað meira enn fiskivinnustjórin sjálvur? Hevur fiskivinnufyrirsitingin í Tinganesi onga meðabyrgd havt í sambandi við milliðarakeyp av ovurstórum fiskiskipum, ið øll eru farin í ommu sína aftur? Hevur tað einki kostað okkum? Hvar var ráðgevingin?

Fyri einum fyra til fimm árum síðani stóð fiskivinnustjórin sjálvur á odda fyri teirri nevndini, ið evnaði nýggja landsfyrirsitingarbygnaðin til, tá ið Jóhan Djurhuus skrivstovustjóri legði frá sær. Úrslitið var at fimm (seks?) javnsettir stjórar vórðu settir. Hetta hevði so, ið hvussu er, við sær, at eingin stjóri varð hægri settur enn fiskivinnustjórin sjálvur, men nú, tá ið frammanundan er avrátt, at fiskivinnustjórin skal setast sum forstjóri, hava hann og aðrir smíðað nýggjan bygnað við máttmiklum forstjóra. Er hetta ikki løgið? Er tað tekin um dugnaskap at broyta bygnaðin eftir fáum árum? Nýggi bygnaðurin kann heldur ikki forsvarast við tí, at vit um stutta tíð fara at fáa skipan, ið hevur við sær, at lands-

stýrismenn okkara persónliga ábyrgjast gerðum sínum, tí tá skal hvør landsstýrismaður, hevði eg hildið, hava serstaka ráðharrastovu, sum arbeiðir fyri hann burturav, annars verður øll fyrirsitingin ein upp-afur størri vavgreytur.

Tá ið landsstýrismenn og embætismenn samráddust við donsku ríkisstjórnina, hvør av hægstu embætismennunum stóð tá á odda fyri figgjarsamráðingunum? Var tað figgjartjórin? Nei, fiskivinnustjórin sjálvandi. Er hetta ikki løgið? Er alt eitt spæl um vald? Samstundis sum fiskivinnustjórin stendur fyri skotum, hava lögmaður og landsstýri tilnevnt hann sum nevndarmann í nýggja eindarbankanum og samstundis ætlað honum starvið sum forstjóri í landsfyrirsitingini. Er hetta ikki løgið?

Hvussu var við moralinum?

Er tað púra óhugsandi, at í gulltíðini settu summir menn her á landi fyrirkur ella utgerðarfeløg á stovn ella vuku um tey, og sum tóku lán, sum teir í roynd og veru ongantíð ætlaðu at rinda aftur? Teir fóru bara á heysin, yptu øksl, og byrjaðu gleiðbeintur aftur, sum einki var. Slíkur moralur hevði við sær, at búskapargongdin fullkomiliga avlagabist, og álitið á okkum í útheiminum fór fyri skeyt-ið, men tað, ið verri er, er, at vandi er fyri, at vanligi føroyingurin fær stikni til teirra, ið verða mettir sum oddamenn í samfelagnum. Slík framferð er siðspillandi og beinir fyri virðingini, ið fólk higartil hava havt fyri samfelagsskipanini og teimum monnum, ið ráða fyri borgum í landi okk-

ara. "Lortur og píka alt er líka," siga tey kanska vanvirðisliga í dag.

Vit eru nógv, ið vónaðu, at nú fór broyting at koma í, at nú fór svansið at vera steðgað, men sæst nøkur broyting? Orð eru ikki nóg mikið. Til dømis: "Vit skulu beina fyri ótryggleika" ella "Altavgerandi at vit varðveita trúvirði," sum Marita Petersen lögmaður málber seg í Sosialinum. Álvaratos, hvat fyri trúvirði? Eitt er trúvirði okkara móttvegis donsku stjórnini, men trúvirði lögtingsins og landsstýrisins móttvegis Føroya fólk er hóast alt nógv týðningameiri. Nei, ikki í orðum, men í gerðum skulu tit prógva og sannføra okkum

um, at ótryggleikin og trúvirðisloysið, ið ráða, smátt um smátt er við at fána burtur, at gamla óskilið og svansið eru farin í søguna og nýggi mannsømilig mannagongd, ið vit veruliga kunnu hava álit á, tekur seg upp.

Í 1933 segði Hitler í týska ríkisdegnum: "Gevið okkum fyra ár, og vit skulu fáa samfelagið í rættlag aftur." 12 ár seinni lá alt Týskland, sum tað var, sundursorað. Í 1982 segði Pauli Ellefsen skemtingarsamur í sjónvarpinum nakað soleiðis: "Gevið okkum fyra ár at rudda verandi óskil burtur, so kunnu tit loysa." Gjörði hann tað? 12 ár og tveir lög-menn seinni liggja Føroyar

sundursoraðar.

Vit og titugu taka okkum annað skinn um bak, og tað bæði skjótt og brátt.

Sjálvandi vita vit, at lögtingsmenn og landsstýrismenn hava torført arbeiði, og at titugu taka avgerðir, ið eru tvørligar, men vit eru ótrygg við støðuna, tí vit eru ikki vís í, at hugburðurin hjá politikarunum er broyttur. Gamaní verður peningur ikki søplaður burtur sum fyrr, men er orsøkin í grundini ikki tann einfalda, at eingin peningur er?

Hvat er galið meðni? Fyrr søgdu fólk um mann, sum lítul dugur var í, at hann hevði einki upp á seg, iðan, er tað tað, ið er galið, at sigast kann um føroyingin, at hann hevur einki upp á seg, at eingin sturðil og dugur er í honum? Nei, tí fáir meg ikki at trúgva.

Men at vit hava havt vánaliga leiðslu víða hvar, bæði viðvíkjandi vinnulívsleiðsluni, teirri politisku leiðsluni (lands- og kommunuleiðsluni) og eisini viðvíkjandi leiðsluni á nógvum á almennum stovnunum, tað ivist eg tíverri ikki í.

Áhugavert hevði verið at sæð, hvat næmingur í miðstaðarókinum kostar samanborið við depilsnæming

At end

Í gomlum døgum kundi tað "betra slag" siga um fá-tækan mann, at hann var bæði armur og eymur, og tað var, sum tað skuldi vera, hildu tey, tí soleiðis átti tað at vera, fyrr var illa, og tað er sjálvandi eisini greitt, at eitt neyðardýr, ið meira ella minni livdi av náði annara manna mátti í teimum tíðum vera undirbrotligt. Eru vit ikki ørm og eym í dag? Ja, hava vit í roynd og veru av lyndi ikki altíð verið tað? Hin veginugu vita vit áðan, at ringt er at vera fá-tækur og tykkin, men illa ber til annað, enn at vera hamur og firtin um støðuna í dag bæði so og so.

Vinarliga og tøkk fyri upptøkuna

Annfinnur í Skála

Løgtingsmenn og landsstýrismenn eru tænarar okkara, og tað hava teir gloymt, um teir so frægt hava vítað ella hugsað tað

BIL
SKAÐAR
verða umvældir
BÍLIGA

Fa. Tlf. 84448
BILUMVÆLING